

Toegang tot hoger onderwijs voor rechtmatig verblijvenden.

Ondergetekenden zijn blij met het wetsvoorstel om bepaalde groepen rechtmatig verblijvende jongeren, die nu nog geen recht hebben op studiefinanciering en wettelijk collegegeld daar wel recht op te geven. Het is inderdaad niet uit te leggen dat familieleden van vluchtelingen en van mensen met een niet-tijdelijke humanitaire vergunning vanwege medische behandeling momenteel geen recht hebben op deze voorzieningen. Dat belemmert hun kansen op onderwijs, schaadt hun ontwikkeling en is uiteindelijk ook zonde van hun talent, dat zij zo minder kunnen inzetten voor de Nederlandse samenleving.

Met deze bijdrage ondersteunen we de bedoeling van het wetsvoorstel, en pleiten wij tevens voor uitbreiding van de doelgroep van dit voorstel. We denken daarbij met name aan uitbreiding tot de groep studenten met een niet-tijdelijke humanitaire vergunning die niet eerder een tijdelijke humanitaire vergunning hadden en hun familieleden. We denken daarnaast ook aan uitbreiding tot studenten in een asielprocedure of studenten die in een Gezinslocatie wonen.

Wettelijk kader

Het recht op studiefinanciering voor rechtmatig verblijvende vreemdelingen is geregeld in art 3 Besluit Studiefinanciering. Hierin staat dat de meeste groepen legaal verblijvende vreemdelingen voor wat betreft de studiefinanciering recht hebben op behandeling zoals Nederlanders. Dat geldt dan ook voor het wettelijk collegegeld, want artikel 2.2 van de Wet studiefinanciering geeft iedereen die recht heeft op studiefinanciering ook recht op wettelijk collegegeld.

A. Studenten met een niet-tijdelijk humanitair verblijfsrecht

In artikel 3 van het Besluit Studiefinanciering, subonderdeel 2 van onderdeel e staat dat vreemdelingen met een vergunning bepaalde tijd in aanmerking komen voor studiefinanciering als deze vergunning is verleend op 'tijdelijke humanitaire gronden of hiermee verband houdende niet-tijdelijke humanitaire gronden'. Er zijn echter niet-tijdelijke humanitaire gronden die verleend zijn op gronden die geen 'tijdelijke humanitaire grond' vormen.

Volgens het Vreemdelingenbesluit zijn er groepen vreemdelingen met een niet-tijdelijk humanitair verblijfsrecht (art. 3.50) die niet eerder een vergunning tijdelijk humanitair (3.48) hadden, namelijk:

- als minderjarig gezinslid van een vreemdeling met een niet-tijdelijk verblijfsrecht
- voor medische behandeling
- een vreemdeling met een 8EVRM-status (familieleden) vanwege overlijden partner
- oud-Nederlanders

- vreemdelingen die recht hebben op wedertoelating of de terugkeeroptie na remigratie
- gezinslid van een Blauwe Kaart-houder

Volgens de Vreemdelingencirculaire B worden andere groepen onder de tijdelijke humanitaire gronden (B8) en niet-tijdelijke humanitaire gronden (B9) geschaard. Groepen vreemdelingen met een vergunning niet-tijdelijk humanitair, die niet eerder een vergunning tijdelijk humanitair hadden zijn volgens de Vc:

- als minderjarig gezinslid van een vreemdeling met tijdelijk verblijfsrecht
- oud-Nederlanders
- vreemdelingen met een vergunning op grond van het kinderpardon
- vreemdelingen met een vergunning op grond van artikel 8EVRM (privé en familieleven).

Deze groepen vreemdelingen vallen onder artikel 3, onderdeel e, subonderdeel 2 van het Besluit Studiefinanciering. Zij zouden op grond van dat artikel geen recht op studiefinanciering en wettelijk collegegeld hebben. Vanwege subonderdeel 1 krijgen ook gezinsleden van bovengenoemde groepen vreemdelingen geen recht op studiefinanciering. Het nieuwe subonderdeel 5 repareert dit voor de groep vreemdelingen met een vergunning niet-tijdelijk na verblijf in het kader van medische behandeling – zij krijgen wél recht op studiefinanciering en wettelijk collegegeld. Het nieuwe artikel 3a, lid 2 onder a repareert dit gedeeltelijk voor vreemdelingen die een status hebben als familielid van een statushouder Blauwe Kaart. Voor de andere groepen vreemdelingen met een status niet-tijdelijk humanitair zonder voorafgaande status tijdelijk-humanitair is geen reparatie voorzien.

Het voorstel om de groep vreemdelingen die recht krijgt op wettelijk collegegeld uit te breiden met de vreemdelingen met een 'niet-tijdelijke vergunning na verblijf in het kader van medische behandeling' is het gevolg van de uitspraak van het CRvB (ECLI:NL:CRVB:2021:1845, 21.7.21). De CRvB oordeelt in deze uitspraak: *Er is geen enkel aanknopingspunt dat het een bewuste keuze van regelgever is geweest om vreemdelingen die in een dergelijke situatie verkeren na inwerkingtreding van de Vw 2000 voortaan anders te behandelen en aan hen derhalve voortaan welbewust een aanspraak op studiefinanciering te onthouden. Het moet ervoor worden gehouden dat de regelgever verzuimd heeft deze groep na inwerkingtreding van de Vw 2000 onder de uitzonderingen te laten vallen. Tegen deze achtergrond bezien heeft de regelgever, door niet (ook) aan de verblijfsvergunning die is verleend onder de beperking niet-tijdelijke humanitaire gronden verband houdend met de beperking medische behandeling een aanspraak op studiefinanciering te verbinden, een ongerechtvaardigd onderscheid gemaakt binnen de groep vreemdelingen die een verblijfsvergunning onder de beperking niet-tijdelijk humanitair hebben. Het gemaakte onderscheid is dan ook in strijd met artikel 1 van het Twaalfde Protocol bij het EVRM, en met artikel 14 van het EVRM in combinatie met artikel 2 van het EP.*

Zoals hierboven uitgelegd, volgt de vergunning medische behandeling niet-tijdelijk volgens het Vb niet, en volgens de Vc wél op de vergunning medische behandeling tijdelijk. Volgens beide regelingen zijn er bovendien andere groepen met een niet-tijdelijke vergunning die niet eerder een vergunning tijdelijk hebben gehad. Hierbij denken we met name aan de groepen oud-Nederlanders, vreemdelingen die terugkomen na remigratie, en (afhankelijk of van het Vb of de Vc uitgegaan wordt) vreemdelingen met een vergunning op grond van het kinderpardon en vreemdelingen met een vergunning 8EVRM. Dit zijn groepen vreemdelingen die een niet-tijdelijke vergunning hebben gekregen zonder eerst een tijdelijke vergunning te hebben gekregen. De wetgever heeft er in deze gevallen voor gekozen om hen direct voor onbeperkte tijd toe te laten. Dit wijst op een duurzame band met Nederland. Zij kunnen om dezelfde redenen als bovenstaande argumentatie van de CRvB betogen dat zij recht zouden moeten krijgen op studiefinanciering en wettelijk collegegeld.

B Vreemdelingen die als asielzoeker zijn gekomen of in een gezinslocatie zitten

Asielzoekers zijn vaak ambitieuze jonge mensen. Zij willen graag beginnen aan hun leven in Nederland en hier hun toekomst opbouwen. Tijdens hun verblijf in Nederland, in afwachting van de beslissing op hun asielverzoek, mogen zij studeren. Zij hebben echter geen recht op het wettelijk collegegeld en

studiefinanciering. Zij hebben wel recht op Rva, de uitkering voor asielzoekers, die de studiefinanciering kan vervangen. Maar door de hoogte van het collegegeld is studeren voor hen helaas vaak niet toegankelijk. Diverse onderwijsinstellingen bieden deze groep maatwerk, vaak in samenwerking met het UAF. Dat zou echter niet nodig zijn als ook voor deze groep jongeren geborgd is dat zij recht op wettelijk collegegeld krijgen.

Afgewezen jonge asielzoekers die wonen in gezinsverband met ook minderjarigen hebben recht op onderdak in een Gezinslocatie tot het jongste gezinslid meerderjarig is. Ook in de Gezinslocatie ontvangen zij leefgeld via de Rva-regeling. Tijdens hun verblijf hier willen zij zich ook graag blijven ontwikkelen. Dat zou goed zijn voor henzelf, maar ook uitstralen naar de rest van het gezin en de omgeving. Daarom pleiten wij ervoor om ook deze groep jongeren recht te geven op het wettelijk collegegeld in plaats van het instellingscollegegeld.

Voorstel

Nu de wet studiefinanciering wordt aangepast vanwege ongeoorloofd onderscheid waardoor bepaalde groepen studenten onterecht uitgesloten waren van recht op studiefinanciering en wettelijk collegegeld, is het onbegrijpelijk dat het nieuwe voorstel nog steeds groepen uitsluit die om dezelfde redenen ingesloten zouden moeten worden.

Hierbij verzoeken wij u dan ook om het wetsvoorstel aan te passen zodat **ook andere groepen jongeren die een vergunning op niet-tijdelijke gronden hebben -en dus een duurzame band met Nederland- en die nu nog om onduidelijke redenen van het recht op studiefinanciering en het wettelijk collegegeld zijn uitgesloten ook toegang te geven tot betaalbaar hoger onderwijs**. Zoals de hierboven genoemde voorbeelden.

Concreet vraagt dit om wijziging van art 3 subonderdeel 2 van onderdeel e van het Besluit Studiefinanciering. Dit onderdeel zou moeten worden gewijzigd zodat alle kinderen met een vergunning niet-tijdelijk humanitair recht krijgen op studiefinanciering en wettelijk collegegeld. Zo krijgen zij kansen om te studeren en aan hun toekomst te werken.

Bovendien zou een artikellid toegevoegd moeten worden waaruit blijkt dat **alle studenten die Rva krijgen, recht hebben op wettelijk collegegeld**. Hierdoor kunnen ook asielzoekers en jongeren in de gezinslocaties studeren en aan hun toekomst werken.

Wij vragen u dringend om het wetsvoorstel hierop aan te passen.

Rian Ederveen
coördinator
Stichting LOS (Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt)